

FIŞA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu				
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie				
1.3 Departamentul	Departamentul de Teologie				
1.4 Domeniul de studii	Teologie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Formare profesională/ Nivelul I inițial de certificare pentru profesia de preot și profesor de religie				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie Dogmatică			Cod: 38.01.F.05.I.045		
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu					
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. Lect. univ. dr. Vasile Bîrzu					
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 din care curs	2	3.3 din care seminar/laborator	1
3.4 Total ore din Planul de învățământ	42	3.5 din care curs	28	3.6 din care seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat: numărul de ore de tutorat este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
Examinări: numărul de ore pentru pregătirea examinărilor este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
3.7. Total ore studiu individual	83				
3.8. Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	125				
3.10 Numărul de credite	5				

FORMULA CALCUL $25 \times 4 = 100 - 42 = 58 = 30 + 8 + 20$

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Studii biblice • Istoria bisericească universală și Patrologia
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă • Lectura suportului de curs
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • - asimilarea cunoștințelor generale de bază necesare pentru o bună introducere în Teologia Dogmatică, adică în învățătura de credință a Bisericii, fapt determinant pentru viitorii preoți, profesori de Religie sau asistenți sociali, deoarece le oferă fundamental universul lor noetic
-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Operarea cu concepte fundamentale în domeniul dogmaticii, al filosofiei, antropologiei și chiar psihologiei religiei; • Proiectarea și realizarea unor secvențe ale unui parcurs intelectiv, noetic; • Înțelegerea și evaluarea critică a doctrinelor ortodoxe și eretice în contextul istoric și cultural-filosofic în care s-au manifestat, precum și a altor doctrine de natură spirituală sau antropologică pe care aceste doctrine dogmatice le implică;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacitatei de comunicare, a asertivității; • Cultivarea capacitaților creative, încurajarea gândirii flexibile, psihologice și filosofice; • Dezvoltarea abilităților de cooperare și muncă intelectuală și în echipă; • Stimularea interesului pentru gândire abstractă; <p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ identificarea de termeni, relații, procese, perceperea unor relații și conexiuni ☐ utilizarea corectă a termenilor de specialitate ☐ definirea/nominalizarea de concepte ☐ cunoștințe generale de bază, precum și necesare profesiunii/disciplinei ☐ capacitatea de adaptare la noi situații <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ generalizarea, particularizarea, integrarea unor domenii ☐ realizarea de conexiuni între rezultate ☐ argumentarea unor enunțuri ☐ generarea, demonstrarea ☐ capacitatea de organizare și planificare ☐ capacitatea de analiză și sinteză <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ relaționări între diferite tipuri de reprezentări între reprezentări și obiect ☐ descrierea unor procese, fenomene ☐ capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite ☐ abilități de cercetare, creativitate. ☐ capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula ☐ capacitatea de a soluționa probleme <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific/ cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ reacția pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacția de a răspunde ☐ implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina ☐ acceptarea unei valori atribuite unui obiect, fenomen, comportament, etc. ☐ capacitatea de a avea un comportament etic ☐ capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea ☐ abilitatea de a colabora cu specialiștii din alte domenii

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale dogmaticii Bisericii Ortodoxe; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; <p>asimilarea cunoștințelor generale de bază necesare pentru o buna introducere în dogmatica ortodoxă</p> <p>- cunoasterea principalelor doctrine și dogme și resorturile lor istorice și cultural-filosofice</p> <ul style="list-style-type: none"> • - asigurarea fundamentelor teoretice necesare unei abordări deopotrivă diacronice și sistemică a gândirii doctrinaire creștine și filosofice
7.2 Obiectivele specifice	<p>Se anticipează că prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să definească concepțele de bază din domeniul dogmaticii și gândirii religioase; • să identifice relațiile existente între diferite dogme și doctrine specifice credinței creștine ortodoxe dar și interconfesionale; • să evaluateze și să interpreteze în contextul istoriei bisericii și a filosofiei antice formularea dogmelor și doctrinelor fundamentale ale bisericii Ortodoxe; • să relizeze conexiunile interdisciplinare în ce privește cunoasterea divină (dogmatică) și evoluția spirituală pe care aceasta o presupune; • să înțeleagă caracteristicile evoluției spirituale specifice persoanei în

	comuniune cu Dumnezeu.
--	------------------------

8. Conținuturi

8.1. Curs (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
1. Noțiunea și cuprinsul Teologiei Dogmatice ortodoxe. Numirea de „Teologie Dogmatică și Simbolică”; Definiția Teologiei Dogmatice și Simbolice; Etimologia și semnificația cuvintelor: „Teologie” „Dogmatică”; „Ordoxă”; „Simbolică”. Noțiuni introductive: Dogmatică, dogmă, cunoaștere dogmatică, dezvoltarea doctrinei; Simbioza: Dogmatică (doctrine) - Liturgică (cult) - Morală (spiritualitate). Teologia Dogmatică în contextul actual Dogmele ca adevăruri revelate, păstrate, propovăduite, explicate și definite de Biserică pentru măntuire	prelegerea intensificată explicația conversația	2
2. Revelația dumnezeiască, izvorul credinței creștine Unicitatea provenienței Revelației dumnezeiești și modurile de păstrare și transmitere a acesteia: A. Biblia creștină.a. Vechiul Testament,b.Noul Testament;B. Sfânta Tradiție Aspectul statoric (diacronic) al Sfintei Tradiții și posibilitatea de acomodare a Bisericii prin economie.a.Formarea Tradiției dumnezeiești și apostolice; caracterul său statoric și însemnatatea sa; b.Descrierea celor 8 izvoare ale acestei Tradiții neschimbătoare. Ieconomia dumnezeiască; Aspectul dinamic (sincronic) al Sfintei Tradiții și exagerările “implicitului revelat” și “virtualului revelat”. a. Aspectul dinamic al Tradiției și raportul său cu Tradiția statorică.b. Manifestarea și îndreptățirea acestui aspect. c.« Implicitul revelat » și « virtualul revelat » Factorii activi în Tradiția dogmatică dinamică. Păstrarea integrală a Tradiției apostolice. Tradiția « tainică »	prelegerea intensificată explicația conversația	2
3. Revelația naturală Revelația naturală ca bază a credinței naturale și a unui sens al existenței Raționalitatea lumii	prelegerea intensificată explicația conversația	2
4. Revelația supranaturală ca izvor al credinței și învățăturii creștine. Raportul ei cu revelația naturală. Lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu și a Duhului Sfânt în desfășurarea Revelației dumnezeiești Revelația profetică Revelația Logosului lui Dumnezeu întrupat ca istorie a măntuirii Revelația supranaturală- confirmare și completare a credinței naturale Convergența și deosebirea celor două Revelații Lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu și a Duhului Sfânt în desfășurarea Revelației dumnezeiești	prelegerea intensificată explicația conversația	2
5.. Legătura indestructibilă dintre Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și Biserică Raportul dintre Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție Raportul dintre căile de transmitere ale Revelației și Biserică	prelegerea intensificată explicația conversația	2
6. Cunoașterea rațională și cunoașterea apofatică a lui Dumnezeu și legătura dintre ele Cunoașterea rațională. Cunoașterea apofatică Raportul dintre cunoașterea rațională și cunoașterea apofatică	prelegerea intensificată explicația conversația	2
7. Dinanismul cunoașterii lui Dumnezeu și transparența oricărui concept despre Dumnezeu Teologie și limbaj Cunoașterea lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții	prelegerea intensificată explicația conversația	2
8. Trei trepte ale apofatismului	prelegerea intensificată explicația conversația	2
9. Atributele și lucrările necreate ale lui Dumnezeu și raportul lor cu ființa Lui	prelegerea intensificată explicația conversația	2
10. Atributele legate de supraesența lui Dumnezeu și participarea creaturilor la ele (I)	prelegerea intensificată explicația conversația	2
11. Atributele legate de supraesența lui Dumnezeu și	prelegerea intensificată	2

participarea creaturilor la ele (II)	explicația conversația	
12. Atributele lui Dumnezeu legate de spiritualitatea Lui și participarea creaturii la ele (I)	prelegerea intensificată explicația conversația	2
13. Atributele lui Dumnezeu legate de spiritualitatea Lui și participarea creaturii la ele (II)	prelegerea intensificată explicația conversația	2
14. Atributele lui Dumnezeu legate de spiritualitatea Lui și participarea creaturii la ele (III)	prelegerea intensificată explicația conversația	2
Total ore curs		28
8.2. Seminar (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
1. Omul –ființă religioasă Sacruș la Mircea Eliade și Rudolf Otto Avram-tatăl credinței	prelegerea intensificată explicația conversația	1
2. Epistemologie, gnoseologie și teognosie Anton Dumitriu, Nicolae Bagdasar, „Mircea Flonta”	brainstorming conversația dezbaterea	1
3. Modalități de exprimare a apofatismului Sfântul Dionisie Areopagitul, Sfântul Maxim Mărturisitorul	prelegerea intensificată conversația dezbaterea	1
4. Timp, eon, eternitate Timpul din punct de vedere științific (Solomon Marcus, §.a.) și din punct de vedere teologic	prelegerea intensificată explicația conversația	1
5. Ipostas bilogic și ipostas eclesial Ioannis Zizioulas, Ființa ecclésială	conversația euristică prelegerea intensificată organizator grafic dezbaterea	1
6. Atotștiință, libertate, determinare, teodicee G.W. Leiniz și Pavel Florenski	prelegerea intensificată explicația conversația	1
7. Iubirea și dreptatea lui Dumnezeu Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Isaac Sirul	organizator grafic conversația euristică dezbaterea observația	1
Catafatism și apofatism .Apofatismul teologiei negative intelectuale Apofatismul de la capătul rugăciunii curate, odihna minții sau apofatismul de gradul al doilea Apofatismul vederii luminii dumnezeiești- o cunoaștere mai presus de cunoaștere, o cunoaștere supraconceptuală.	organizator grafic conversația dezbaterea demonstrația	1
Dumnezeu nu se comunica prin lucrările Sale necreate Sensul caracterului “de sine” al atributelor divine și supraexistența lui Dumnezeu Caracterul apofatic al lui Dumnezeu ca realitate personală supraexistentă	organizator grafic conversația euristică dezbaterea demonstrația	1
Infinitatea lui Dumnezeu și participarea creaturilor mărginite, la ea Simplitatea sau unitatea lui Dumnezeu și participarea la ea a creaturii compuse Eternitatea lui Dumnezeu și timpul ca interval între el și creatură și ca mediu de creștere a creaturii spre participarea la ea	conversația euristică dezbaterea organizator grafic	1
Supraspațialitatea lui Dumnezeu și participarea creaturilor spațiale la ea Atotputernicia lui Dumnezeu și diferitele puteri ale făpturilor, datorită participării la ea	organizator grafic conversația euristică dezbaterea studiu de caz	1
Atotștiința și înțelepciunea lui Dumnezeu și participarea creaturilor raționale la ele Dreptatea și mila lui Dumnezeu	conversația euristică organizator grafic dezbaterea observația	1

Sfintenia lui Dumnezeu și participarea noastră la ea	prelegherea intensificată explicația conversația dezbaterea observația	1
Bunătatea și iubirea lui Dumnezeu și participarea noastră la ele	prelegherea intensificată explicația conversația	1
Total ore seminar		14

• **Bibliografie**

Pr.Prof.Dr.Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă* (București, 2003, 3 vol.),
 Prof.Nicolae Chițescu,Pr.Prof.Isidor Todoran, Pr.Prof.I.Petreuță. *Teologia Dogmatică și Simbolică* (2 vol., ed.a II-a, Cluj Napoca, vol.1, 2004, vol.2, 2005),
 Pr.Prof.Dr.Ion Bria, *Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică* (București, 1999),ed II Sibiu 2009
 Nikos Matsoukas, *Teologie Dogmatică și Simbolică II, Expunerea Credinței Ortodoxe* (București, 2006),
 Paul Evdokimov, *Ortodoxia*
 Karl C.Felmy, *Dogmatica experienței eccluziale.* (Sibiu,1999),
D. Staniloae – Spiritualitate Ascetica si Mistica
 • Filocalia sfintelor nevointe ale desavârsirii vol.1-12

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemicе, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității
- proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei
- elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din înțeles, elaborare și organizare.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30
	Răspunsurile științifică a limbajului	Lucrare scrisă	10
	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10
10.5 Seminar/laborator	Întocmirea și susținerea unui referat, a unei aplicații	Verificare orală Formă alternativă de evaluare-Fișă de evaluare seminar	40
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10
10.6 Standard minim de performanță			
• 50% rezultat după însumarea punctelor ponderate conform pct.10.3.			

* Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării
22.11.2017

Semnătura titularului de curs/studențină

Pr. Prof. univ. dr. Nicolae Moșoiu.
Pr. Asist. univ. dr. Vasile Bîrzu

Data avizării în Departament
23.11.2020

Semnătura Directorului de Departament

conf. univ. dr. Paul Brusanowsky

